

Z Dolatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercya w półkolumnie, drukiera garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Rozporządzenie ministerstwa handlu, zawarte w XXXVII. zeszytce D. u. p. nr. 81 wydanym dn. 18. listopada 1862, ważne dla wszystkich krajów koronnych, względem zniesienia dodatku pół krajcara nowego przy sprzedaży stemplowanych kuwert listowych.

Aby stemplowanym kuwertom listowym, które przeciw mactwu rozmaitego rodzaju zabezpieczają, zapewnić większy odbyt, nie będzie nadal pobierana kwota pół krajcara nowego za każdą kuwertę, którą dotąd kupujący składali tytułem kosztów roboty, a którą urzęda pocztowe liczyć musiały na rzecz skarbu, i to od 1. grudnia 1862.

Od tego dnia więc kupujący rzeczony kuwerty płacić będą tylko kwotę, na którą stempel opiewa, i urzęda pocztowe tylko też kwotę liczyć mają na rzecz skarbu.

Część nieurzędowa.

Lwów, 19. listopada. Mediacya w wojnie amerykańskiej przez gabinet francuski Anglii i Rosji proponowana, to podobno najważniejszy wypadek na uwagę zasługujący. Mocarstwa te nie zgodziły się na propozycje francuskie; lord Russell w depešy odpowiedzi na notę p. Drouyn de Lhuys będącej oświadczył, iż chwila obecna nie zdaje się właściwą do wdania się w spór z wielką jeszcze zaciętością prowadzony, książę Gerczakow zaś sądzi, iż wspólne wystąpienie trzech mocarstw miałyby pozór nacisku, którego to pozorowi zdaniem jego starannie unikać wypada, jako wzajemne rozjątrzenie zwiększyć jeszcze mogącego. Rosya więc tylko na środkach moralnych, na radach przyjacielskich ograniczać się zamysła. Jakoz w obec usposobienia umysłów w Ameryce północnej trudno przypuścić, ażeby medycacya mocarstw europejskich na teraz pożądaną skuteczną odnieść mogła. Zapał wojenny nie ostygł dotąd w państwach północnych; czynią one olbrzymie wysilenia, by odwetować straty nieszczęśliwej kampanii tegoletniej. Stronnictwo republikańskie dotąd przy sterze będące, w licznych meetynгах oświadczało się z chęcią poświęcenia nawet praw i rękami, najbardziej dotąd w Ameryce północnej cenionych, osobistego bezpieczeństwa i wolności, na korzyść silnie scentralizowanej władzy, jeżeli na tej drodze pokonane, a raczej podbój państw odszczepieńczych osiągnięty być może. Trudno zaś zaprzeczyć, że państwa południowe dały dowód takiej siły i energii w toczącej się walce, iż odszczepienia ich uważać nie można za prostą rebelię jakiegoś stronnictwa przeciwko prawowitej władzy. Tam cały naród a przynajmniej przeważna jego większość oświadczyła się najenergiczniej przeciwko unii z północą; unia więc jest nie możliwa, i tylko o pokonaniu i podboju południa przez północ mowa być może. Obiedwie więc strony gotują się nie do rozpoczęcia, lecz do zaciętego prowadzenia toczącej się wojny. Jedna i druga ludzą się nadzieją niezawodnych sukcesów. Chwila więc podobna nie sprzyja wcale medycacyi, zwłaszcza iż punkta jej w nocy p. Drouyn de Lhuys wyłożone, wyraźnie na korzyść państw południowych przemawiały. Miano bowiem żądać kilkomiesięcznego zawieszenia broni a zarazem i usunięcia blokady portów południowych, która to blokada właśnie najsilniejszą jest bronią państw północnych i południowcom najboleśniej dokucza. W całym zaś postępowaniu Francji przebijała myśl uwolnienia Europy od kłopotów, jakie niedostatek bawelny sprawia fabrykom francuskim i angielskim, i chęć ulżenia nędzy wyrobników fabrycznych. Względy te nie mogłyby zasługiwać na uwagę kongresu Washingtonskiego, i dziwić się tylko można, iż p. Drouyn de Lhuys z urzędową notą wystąpił, nie przekonawszy się wprzód na drodze poufnej, iż propozycje jego w Londynie i Petersburgu przyjęte zostaną.

Tak więc przygotować się na to musimy, iż wojna w Ameryce nie tak rychło się jeszcze zakończy. Wszakże więcej jak mediacya europejska, przyczynićby się mógł do złagodzenia wzajemnej uienawiści rezultat wyborów do nowego kongresu, które to wybory właśnie się teraz w północnych państwach amerykańskich odbywają. Jeżeli stronnictwa tak zwane demokratyczne, a w Ameryce właściwie stronnictwem umiarkowanym będące, w większej części państw górą stanie i kandydatów swych do kongresu wprowadzi, to w takim razie stronnictwo republikańskie obecnie przy sterze będące ustąpićby musiało, i cały kierunek polityki państw północnych nachyliłby się ku transakcyi z południowcami odszczepieńcami. W kilku państwach głównych, a mianowicie w Nowym Jorku i Pensylwanii, stronnictwo demokratyczne przy wyborach istotnie zwycięstwo odniosło; zdawałoby się więc, iż idee zgody i wzajemnego porozumienia się, pomimo wrzącego wojennego zapalu, zwolna jednak rozpościerać się poczynają.

Co zaś w całej wojnie amerykańskiej głównie na naszą uwagę zasługuje, to te wielkie dowozy zboża i maki, które państwa pół-

nocne ciągle do Anglii wysyłają, a to pomimo zaciętej wojny, która do miliona ludzi od zwykłego zajęcia koło roli i handlu, do wojennego rzemiosła zwróciła. Jest to nowy dowód ogromnej siły produkcyjnej tego kraju, którego sprawy właśnie z tego powodu dla handlu i przemysłu europejskiego niesłychanej są wagi i doniosłości.

Monarchia Austriacka.

(Imieniny Najjaśn. Pani.)

Uroczyste nabożeństwo odbyło się wczoraj po południu jako w wilię imienin Najjaśniejszej Pani o godzinie 4^{1/2} we wszystkich synagogach głównego miasta Lwowa.

Wiedeń, 18. listopada. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Sprawa sejmku siedmiogrodzkiego. — Pobór podatków w Peszcie. — Wybór deputowanych w Czechach.)

Jego c. k. Apost. Mość udzielał wczoraj przed południem przez kilka godzin audyencyi osobom prywatnym, a potem przyjmował król węgierskiego kanclerza nadwornego hr. Forgacha i namiestnika węgierskiego hr. Pallfy.

Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian wybiera się w podróż do Egiptu.

Zarządzone z ministerstwem stanu tłumaczenie kodexu cywilnego na język ruski jest już ukończony, i właśnie zajmuje się ocenieniem jego osobna komisya.

Jego c. k. Apost. Mość w odpowiedzi na najuniżeńszą prośbę saskiego zgromadzenia narodowego z 29. marca 1862 względem kwestyi praktycznego przeprowadzenia narodowego równouprawnienia w Siedmiogrodzie na podstawie ces. dyplomu z 20. października 1860 i ustaw zasadniczych z 26. lutego 1861 raczył wydać najmiłościwiej następujące postanowienie ddt. Schönbrunn 18. października 1862.

W patryotycznych słowach reprezentacyi saskiego zgromadzenia narodowego z 29. marca b. r. widzę z prawdziwą radością nowy dowód z dawna okazywanej wierności i przywiązania do mnie i mojego domu.

Stanowczo wyrażone przywiązanie do konstytucyi mego państwa nadanej Moim ces. dyplomem z 20. października 1860 i moim ces. patentem z 26. lutego 1861 sprawa mi podobnie prawdziwe zaspokojenie, jak szczerze oświadczenie całej ludności saskiej, że gotowa jest do odbudowania wewnętrżnych politycznych stosunków Mego W. K. Siedmiogrodu i jego związku z całym Mojem państwem przyczynić się na siedmiogrodzkim sejmie krajowym.

Ponieważ prośba saskiego zgromadzenia narodowego o zwołanie saskiego sejmku odpowiada Memu gorącemu życzeniu widzieć sprawę Mego W. K. Siedmiogrodu uporządkowaną w sposób zaspakajający wszystkie zamieszkujące go plemiona, i zgodny z warunkami jedności i potęgi Mego całego państwa, przeto oczekuję przyspieszenia wszelkich rozporządzeń potrzebnych do zwołania siedmiogrodzkiego sejmku krajowego.

Moja siedmiogrodzka kancelarya nadworna ma wzięść powtórnie pod rozwagę wnioski i prośby saskiego zgromadzenia narodowego, i po wysłuchaniu królewskiego gubernium przedłożyć Mi je z udzieleniem opinii.

Wolą moją jest, aby saskie zgromadzenie narodowe zawiadomione było o tem mojem postanowieniu z tym dodatkiem, że pozostaję dla niego z Moją cesarską łaską i zyczliwością.

Okólnik, którym najwyzsze postanowienie cesarskie wszystkim władzom obwodowym kraju saskiego udzielone zostało, zawiera oznajmienie łaski cesarskiej w następujących słowach:

Wielką jest pociechą mieć pewność, że droga, którą obrało zgromadzenie saskiego narodu w reprezentacyi swojej z 29. marca b. r., gdy uznając potrzebę przeprowadzenia równouprawnienia wszystkich narodów w Siedmiogrodzie, stanowczo oświadczyło się za ustawami zasadniczymi całej monarchyi austriackiej, zyskała pochwałę i uznanie Najjaśn. Pana w sposób jak najzaszczytniejszy.

Na tej drodze postępować będzie zadaniem, które naród saski pomny na hasło historyczne „ku obronie korony“ nieustannie powinien mieć na oku.

Nasze usiłowanie przyczyniać się na konstytucyjnej drodze prawodawstwa do szczęścia i spokoju kraju, łączy się z gorącym życzeniem monarchy:

widzieć sprawę W. K. Siedmiogrodu uporządkowaną w sposób zaspakajający wszystkie zamieszkujące go plemiona, i zgodny z warunkami jedności i potęgi całego państwa austriackiego.

Boże zachowaj Cesarza!

Według obwieszczenia magistratu miasta Pesztu, znowu magistrat pobierać będzie wszystkie podatki cesarskie, a to w myśl rozporządzenia kr. węgierskiej rady namiestniczej.

Dn. 17. b. m. przedsięwzięto wybór deputowanego sejmowego dla małej strony Pragi, i wybrano J. U. Dra Worowkę, dyrektora kancelaryi czeskiej kasy oszczędności, większością 259 głosów

przeciw 115, które otrzymał drugi kandydat J. U. Dr. Belsky, zastępca burmistrza w Pradze.

Z pomiędzy właścicieli wielkich posiadłości, wybrany deputowany do czeskiego sejmku krajowego pan Maksymilian Appeltauer, złożył swój mandat, podobnież deputowany sejmowy okręgu Iglau-Grossmeseritsch-Trebtsch pan Dr. Fritz.

Gazeta wiedeńska podaje następujące rozporządzenie król. saskiego ministerium z dn. 4. b. m.:

W celu uzupełnienia środków, rozporządzeniem z 23. b. m. dla ochrony od zarazy na bydło zarządzonych, postanawia się na zasadzie najwyższego rozporządzenia z 16. stycznia 1860 — zbiór ustaw 1860 st. 1.

1. Sprowadzenie owiec i kóz z Czech i państw c. k. austriackich wzdłuż całej gminy między Saksonią a Czechami zabrania się aż do dalszego rozporządzenia.

2. Temu zakazowi podlegają także oprócz wspomnianych w §. 3. rozporządzenia z 23. z. m. skór bydłych, także wszelkie inne świeże skóry, jak niemniej rogi bydłecze, owcze i kozie nie należące oczyszczone z narosli mięsnych i skórnych, tudzież łój t. j. łój topiony w pęcherzach ze skóry bydłeczej, co nie odnosi się do topionego łożu w beczkach, który wolno jeszcze sprowadzać.

3. Uchybienia niniejszym zakazom będą karane w myśl §. 3. najwyższego rozporządzenia z 16. stycznia 1860.

Policja, jej organa i żandarmerya odpowiedzialne są za niedostateczne przestrzeżenie niniejszych przepisów.

(Posiedzenie izby deputowanych z 17. listopada.)

Zagaił posiedzenie prezydent Dr. Hein o godzinie 10^{3/4} zrana. Na ławie ministrów zasiedli pp.: Schmerling, Lasser, Plener, Wickenburg, Burger i radzca ministerjalny Schwarzwald.

Po odczytaniu protokołu i załatwieniu kilku petycji o urlop, przystąpiła izba z porządku dziennego do dalszej debaty nad *ustawą o należytościach*.

Względem pozycji 65 do 101 (kontrakty kupna, legalizacje, notaryusze, osobiste uwolnienia, protokoły, rachunki, dokumenta prawne, darowizny, wyroki sądu polubownego, kartki sensalów, fundacje, kontrakty zamiany), nie zgłosił się zaden mowca, i przyjęto je bez debaty.

Co do pozycji względem opodatkowania *listów frachtowych* wnieśli poprawki Schlegel i Winterstein, a co do opodatkowania *kart podróży* na kolejach żelaznych, proponował minister finansów ustanowić taxę na 1 c. od 50 c. Wszystkie te trzy poprawki odesłane zostały do wydziału. Przy pozycji 106 względem *przeniesienia wajaktu*, musiano przerwać dalsze obrady, ponieważ ministrowie musieli odejść na posiedzenie gabinetowe do Jego ces. Mości.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 1^{3/4} w południe.

Włochy.

Neapol, 11. listopada. (Pobyt królewicza angielskiego i królewicza pruskiego w Neapolu.)

Dzienniki tutejsze napelnione są opisami pobytu w Neapolu królewicza angielskiego księcia Walii, tudzież królewicza pruskiego i jego małżonki, którzy na statku „Osborne“ do Neapolu przybyli i po kilkudniowym pobycie do Rzymu się udali. Zasługuje przytem na uwagę, iż w czasie zwiedzania Wezuwiuszu, pół batalionu piechoty piemontkiej odbywało ćwiczenia wojskowe u stóp Wulkanu, a raczej przeznaczeni byli na straż dla dostojnych gości dla obrony od możliwego napadu rozbójników.

Było znów wiele uwięzień między Burbonistami. Mówią, iż hr. de Christow usiłował umknąć z więzienia, co mu się jednak nie udało.

Rosya.

(Wzajemne prawodawstwo między Rosya i Austrya.)

Dzien. pow. ogłasza następującą deklarację zamienioną 3. (15.) października 1860 r. pomiędzy p. Bałabinem, nadwyzczajnym posłem i pełnomocnym ministrem Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyi przy Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiej Mości, a hrabią Rechbergiem austriackim ministrem spraw zagranicznych, dotyczącą urządzić się mającej wzajemności w prawodawstwach dwóch Cesarstw dla ukrócenia przestępstw popełnianych na terytorjum jednego z dwóch państw, przeciwko bezpieczeństwu drugiego.

Art 66 i 58 kodeksu karnego austriackiego brzmią:

1) Art. 66. Ktokolwiek popełni jeden z czynów wzmiankowanych w art. 58, przeciwko jednemu z państw związku niemieckiego, lub przeciwko monarsze jednego z tych państw, albo też stanie się winnym przestępstwa naruszenia porządku publicznego, jeżeli nie zostanie mu dowiedzione surowiej karane przestępstwo, zostanie skazany na ciężkie więzienie od roku do pięciu lat, a w razie okoliczności obciążających od pięciu do dziesięciu lat.

Staje się winnym tegoż przestępstwa i podobnież bywa karany, ktokolwiek popełni jeden z tych czynów przeciw państwu zagranicznemu lub jego monarsze, w razie kiedy prawa tego państwa lub traktaty specjalne poręczają wzajemność i o wzajemności tej nastąpiło ogłoszenie prawne w Cesarstwie Austriackim.

Art. 58. Zbrodnia stanu jest popełniona przez każdego, ktokolwiek stanie się winnym:

1) Czynów przez które osoba Cesarza ma być dotknięta lub zagrożona fizycznie w zdrowiu lub swobodzie, albo też przez które

Cesarzowi będzie stawiona przeszkoda w wykonywaniu swych praw rządzenia.

2) Czynów dążących do gwałtownej zmiany w kształcie rządu.

3) Czynów dążących do oddzielenia jakiej części Cesarstwa od całości zjednoczonego państwa, lub od związku krajów Cesarstwa austriackiego, lub mogących sprawić albo powiększyć niebezpieczeństwo zewnątrz państwa, lub wywołać czy to bunt, czy to wojnę domową wewnątrz. Czyny te uznane będą za karogodne kiedy będą popełnione tak publicznie jak tajemnie, przez osoby pojedyncze, lub wskutek związku zmownego, przez spiski, namowy, podbudzanie, werbunki, ustnie, przez pisma, druki lub rysunki; przez rady lub przez czyny osobiste; przez zakomunikowanie tajemnic lub projektów dążących do tego celu; przez powstanie, werbunek lub szpiegostwo; przez udzielenie pomocy lub jakikolwiek czyn dążący do tego celu, chociażby usiłowania pozostały bezskuteczne.

Jeżeli czyny powyżej wzmiankowane, wymierzone są przeciwko istnieniu całości, bezpieczeństwu lub konstytucyi związku niemieckiego, powinny być sądzone i karane jak zbrodnie stanu.

Zważywszy, że zastosowanie przytoczonych powyższych artykułów do przestępstw popełnianych przeciw państwu lub monarsze zagranicznemu podlega warunkowi wzajemności:

i że temu warunkowi czyni zadość artykuł dodatkowy zamieszczony w kodeksie karnym rosyjskim.

„Jeżeli jedno z przestępstw przewidzianych art. 275, 276, 277, 283, 284 i 287 (wyd. 1857 r.) kodeksu karnego, zostałyby popełnione, czy to przeciwko państwu obcemu, które przez szczególne traktat lub prawa w tym celu ogłoszone, zapewniłoby Rosyi wzajemność pod tym względem, czy też przeciwko zwierzchniej władzy wspomnianego państwa, winowajcy jeżeli nie popełnili żadnego innego przestępstwa pociągającego za sobą ważniejszą karę, zostaną skazani na pozbawienie wszystkich praw i szczególnych przywilejów, czy to osobistych, czy też do stanu przywiązanych, i na proste zesłanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, albo też osoby nie wyjęte z pod kar cielesnych, na karę chłosty w rozmiarze oznaczonym w art. 35 kodeksu karnego dla 4tej i 5tej kategorii tego rodzaju i wysłanie do rot areztańskich podlegających władzom cywilnym, od dwóch do czterech lat lub od roku do lat dwóch. Jeżeli przestępstwo zostało spełnione z okolicznościami obciążającymi, winowajcy zostaną skazani na pozbawienie wszelkich praw i stanu i zesłanie do mniej odległych gubernij syberyjskich na osiedlenie, a osoby nie wyjęte z pod kar cielesnych, na karę chłosty z rąk kata w rozmiarze oznaczonym w artykule 22 kodeksu karnego dla drugiej kategorii kar tego rodzaju“.

Podpisany minister spraw zagranicznych Najjaśniejszego Cesarza wszech Rosyi, upowazniony do tego przez swój rząd, podpisał niniejszą deklarację, mającą być zamienioną na deklarację podobną, przez którą rząd cesarsko-królewsko-apostolski obowiązuje się ogłosić rozkaz wychodzący z ministerstwa spraw zagranicznych po zniesieniu się z ministerstwem sprawiedliwości, a który będzie ogłoszony w dzienniku praw Cesarstwa austriackiego: że Cesarstwo rosyjskie należy do rządu państw, którym wyraźnie została poręczona wzajemność przewidziana 2giem ustępem art. 166 kodeksu karnego austriackiego z 27 maja 1852 r., i że zatem przestępstwa wymienione we wspomnianym artykule jeżeli zostaną popełnione przeciwko Cesarstwu rosyjskiemu lub jego monarsze, będą karane stosownie do brzmienia art. 66 i odnoszącego się do niego art. 58.

Działo się w St. Petersburgu, 9. grudnia 1859 r.

(podpisano) Gorczakow.

Grecya.

Ateny, 6. listopada. (Kłopoty finansowe. — Utrzymanie spokojności. — Stan rzeczy w Atenach.)

Korespondent ateński pisze do wiedeńskiej *Donau Ztg.*: Jeżeli do prowadzenia wojny potrzeba pieniędzy, tedy przyzna każdy, że przeprowadzenie rewolucyi wymaga większych jeszcze kosztów. Dlatego też znajduje się teraz nasz rząd prowizoryczny w niemałych kłopotach finansowych. Po części z własnej chęci, a po części mimowoli złożyły już wszystkie władze nasze świeckie, duchowne i wojskowe władze czwartą a nawet trzecią część swojej płacy na ołtarzu ojczyzny; ale czyż na długo to wystarczy?

Spokojność i bezpieczeństwo w stolicy są ile możności dość zapewnione, jednak tę służbę, którą dawniej sprawowali żandarmi, przyczem podług swojego regulaminu mogli tylko w ostatecznym razie robić użytek z broni, muszą pełnić teraz obywatele miejscy i studenci, rozumie się z uszczerbkiem swoich zatrudnień i nauk. Bardziej jednak jeszcze, niż im, zawdzięczać potrzeba utrzymanie spokoju obecności zagranicznych flot wojennych w Pireju, gdyż najstraszniejszą ze wszystkich jest dla Ateńczyków obawa obecnej okupacji. Ze stronnikami dynstyi postępują teraz łagodniej nieco. Na wszystkich twarzach jednakże maluje się obawa tajemniczej dotąd przyszłości, chociaż najniebezpieczniejsza opozycja została już złamana niespodzianą śmiercią starego Grivasa. Z wielką też ciekawością oczekują tu zgromadzenia narodowego, które sprowadzi do nas koryfeuszów rewolucyi ze wszystkich stron Grecyi. Zadanie, które będzie miało to zgromadzenie do rozwiązania, nie jest wcale łatwe. Co ono uchwali, i czy wszyscy bez oporu poddadzą się tej uchwale, — są to pytania, na które nikt jeszcze dzisiaj w Atenach odpowiedzieć nie jest w stanie.

Uspokojenie naszej ludności odznacza się teraz wyczekującym umiarkowaniem. Podobnie zachowują się także zagraniczna dyplomacja i oficerowie floty. Z prowincyi niesłychać nic, jak tylko, że chłopcy tu i ówdzie wzbraniają się płacić podatki, i że pojawiają się bandy zbójckie. Przerzedzone dezercya szeregi armii złożyły nową przysięgę, której pewnie nielepiej dotrzymają, niż dawniejszej. Wojsko niepełni prawie żadnej służby, a głównym zajęciem oficerów jest, patrzeć na to przez szpary, a raczej nie widzieć i nie słyszeć. A cóż dopiero mówić o stosunku powracających bohaterów z Napolii z oficerami armii, którzy przeciw nim walczyli! W ogóle muszą tu w przód rozwinąć się rzeczy, i potrzeba czekać, aż się skupią wszystkie żywioły, nim się rozpocznie właściwy proces fermentacji. O czynności nowych ministrów niemożna także jeszcze nic powiedzieć, gdyż cała maszyna administracji jest dotychczas zastanowiona.

Turecja.

Belgrad, 12. listopada. (*Nadzwyczajny podatek. — Twierdze tureckie.*)

Na pokrycie nadzwyczajnych wydatków, które były potrzebne w roku bieżącym, rozpiął rząd nadzwyczajny podatek w kwocie 2 dukatów od każdej osoby opłacającej podatki. Pomysłne zniwa tegoroczne każą się spodziewać, że nadzwyczajny ten podatek, którego ogólna suma wynosić ma 500.000 dukatów, z łatwością da się uiszczyć.

Komisarz Porty, Ali Bey, ukończył już misję swoją w Uszycy i Sokolu, i spodziewany jest wkrótce w Belgradzie. Wojska regularne, które mają obsadzić twierdze Semendryę i Szabacz, są już w drodze. Za przybyciem ich ostąpi i z tych twierdz zupełnie cywilna ludność turecka. Rewolucya grecka nie sprawiła tu w kraju żadnego szczególnego wrażenia.

Kronika.

Czytamy w „Czasie“: P. Maurycy Madurowicz, medycyny i chirurgii doktor, magister położnictwa, członek towarzystwa lekarskiego w Wiedniu i były adjunkt kliniki położniczej tamże, odbył habilitację na docenta chorób kobiecych w uniwersytecie Jagiellońskim, przeczco wzrastająca liczba docentów polskich świetnym pomnożona została przybytkiem.

(Wypadek na polowaniu dworskim.) Dnia 13. b. m. podczas polowania dworskiego w górach przy Ebensee wydarzył się smutny wypadek, że człowiek używany do przenoszenia pakunków, który przez nieostrożność opuścił swoje stanowisko, aby z krzaka dogodniej położonego przypatrywał się polowaniu, został zraniony w głowę w skutek wystrzału jednego z strzelców cesarskiego orszaku, wymierzonego do zwierzyny koło rzeczonego krzaka przebiegającej.

Jego Ces. Mość raczył udać się do zranionego, i pozostał przynim póki go nie przeniesiono do pobliskiego domu i nie udzielono pomocy lekarskiej. Szczęściem jest nadzieja, że niebezpieczeństwo przeminie wkrótce.

„Gazeta wiedeńska podaje tę wiadomość dla zapobieżenia mylnym pogłoskom.

(Podatki w różnych państwach.) W znakomitem dziele p. von Czörnig: Budżet austriacki w porównaniu z budżetami innych wielkich mocarstw Europy, zawiera wiele zbliżeń i dat ciekawych, z których następujące przytaczamy:

W Wielkiej Brytanii podatki wynosiły 1846 r. 2,389,200,000 zł. pol. a 1862 roku wzrosły do 2,923,600,000 złp., to jest o 18 procent więcej; Francya zapłaciła w 1846 r. 1,909,200,000 złp., a w 1862 r. 2,675,600,000 złp. więc 40 procent wyżej; Prusy w 1846 roku opłaciły tylko 507,600,000 złp., a 1862 roku 868,000,000 złp., więc wyżej o 71 procent; Austrya nakoniec w r. 1846 zapłaciła 876,600,000 złp. a 1862 r. aż 1,594,800,000 złp. wyżej o 82 procent. W Prusach tedy i w Austrii przez te ubiegłe lat piętnaście podatki najbardziej wzrosły. Najcięższy podatek od tabaki płacą na rok Francya 260, Anglia 240, Austrya zaś 140 milionów złp. Wziąwszy, że następujące 10 państw opłacają podatek razem 1000, to stosunkowo przypadnie na Anglię 238, na Holandye 165, Belgie 137, Francję 130, Austrię 75, Prusy 73, Hiszpanię 65, Bawaryę 49, Portugalię 45, na tysiąc; stosunek Austrii zmniejsza się do 58, z powodu spadku jej waluty. — Z ogólnego budżetu porównywanych tu państw, przypada przeciętno 26 procent na spłatę długów, 21 na wydział wojny, 7 na marynarkę, 20 $\frac{1}{3}$ na wydział skarbu, 3 $\frac{1}{4}$ wydział sprawiedliwości, a na wydział oświecenia i wychowania 22 $\frac{1}{2}$ procent, na rolnictwo 6,54, na przemysł-handel 3,21 procent. Administracja długu publicznego w pomienionych państwach wynosi ogółem 2,740,000,000 złp. rocznie; z tego Anglia płaci 1023 milionów, Francya 620 milionów, Austrya 572 milionów, Prusy 92,3 milion. — Lista cywilna francuskiego dworu wynosi rocznie 42,400,000 złp., angielska 28,5 milionów złp., austriacka 24,2 mil. w czem 4 miliony na ordery, teatry, bale, konie i gwardyę przyboczną, a pruska 23,6 milionów złp. Na utrzymanie ciała dyplomatycznego Francya wydaje rocznie 14,8 milionów złp. Anglia 8 milionów, Austrya 1,928,000, a Prusy 1,472,000 złp. Wydatki na kościół wynoszą w Hiszpanii 8,200,000, we Francyi 78,400,000 złp. rocznie; w Austrii 27,600,000 złp. Na oświecenie publiczne Wielka Brytania płaci 56 milionów, Francya 42,8, Prusy 13,4, Austrya 21,6 milionów złp.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 19. listopada. Na targ przedwczorajszy przypędzono 169 wołów, mianowicie z Rozdołu 6 stad po 36, 22, 20, 14, 8 i 13 sztuk, z Bóbrki 3 stada po 6, 4 i 9 sztuk, z Mikolajowa 11, z Wybranówki 6, ze Szczercza 8 i z Brzozdowic 12 sztuk.

Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 137 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 260 \mathcal{E} mięsa i 26 \mathcal{E} łożu, 56 zł.; sztuka zaś, którą szacowano na 370 \mathcal{E} mięsa i 70 \mathcal{E} łożu, kosztowała 86 zł. 50 c. — Koleją żelazną odesłano do Lipnika 483 wołów.

Lwów, 19. listopada. Zabyłysta na chwilę nadzieja ożywienia się handlu zbożowego, lecz nadzieja ta zupełnie zawiodła, jak to już w ostatnim sprawozdaniu naszym powiedzieliśmy. Wszystko znów wróciło do dawnego stanu, dawnej stagnacji i formalnego otępienia. Na targu londyńskim z dnia 14go b. m. pszenica angielska zniżyła się o dwa szylingi na kwarterze, obca żadnego nie miała pokupu. Wojenne doniesienia z północnej Ameryki nie wywarły dotąd żadnego wpływu na zapatrywanie się spekulacji w Anglii; dowody wszakże cokolwiek się już zmniejszają, i zdaje się nie sposób, ażeby w kraju, w którym blisko milion ludzi oderwano od roli i handlu, gwoźli zaciągu do wojska, produkcya zboża się nie zmniejszyła, a zapasy wyczerpać się nie miały. Być może, iż skutek wojny amerykańskiej pod względem cen zbożowych dopiero na wiosnę przyszłego roku w Europie uczuć się da, nie sądzimy albowiem, żeby Ameryka była onym spichrzem, którego nie wyczerpać nie zdoła.

Łatwo domyślić się można, iż niekorzystne usposobienie targu londyńskiego o tyle uczuć się dało na targach kontynentalnych, iż obroty zbożowe utrzymały się w dotychczasowym zupełnym uspieniu. W Wroclawiu mianowicie nikt zboża nie kupował, prócz młynarzy do dziennej konsumpcji. Cen ostatnio-tygodniowych nie notujemy tu wcale, już dlatego, że w niczem się nie zmieniły od ostatniego sprawozdania naszego, a następnie i dlatego, iż ceny te były zupełnie nominalne, nie widzimy więc potrzeby powtarzania co tydzień cyfr zawsze tych samych.

Rzepak i koniczyzna od przeszłego tygodnia nie zmieniły pozycji swej na targu wrocławskim. W koniczyźnie tylko gatunki celne wyborowe są niejako poszukiwane; na towar pośledniejszy wcale kupca nie znajdzie.

Pomimo smutnych doniesień z zagranicy, ceny zboża utrzymują się na targu lwowskim na stopie stosunkowo wcale wysokiej. Pszenicę notują tu od 6 do 7 zł. a., żyto i jęczmień od 4 do 5 zł. a. korzec. Wszakże po cenach tych drobne tylko partye na miejscową konsumpcję pokup niejaki mają. O umowach na znaczniejsze ilości lub na dostawę późniejszą nie nie słychać.

W Wiedniu zakupiono prawie wszystką okowitę na składzie tranzytowym złożoną a to z powodu zapowiedzianego podwyższenia akcyzy. Płacono ją po 53 do 54 c. za stopień i wiadro. Na dostawę w miesiącu grudniu zamówiono parę tysięcy wiader po 50 $\frac{1}{2}$ c.

We Lwowie płacono okowitę 31 $^{\circ}$ po 101 do 103 c. garniec tranzito. Znaczniejsze partye nie miały wszakże odbytu, nie szliśmy też o zamówieniach na późniejszą dostawę.

W innych produktach nie zaszła żadna zmiana od ostatniego sprawozdania naszego do którego się w zupełności odnosimy.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 20. listopada. Przedwczoraj miała posiedzenie izba panów. Hr. *Leopold Wolkenstein* oznajmia izbie w piśmie datowanym z Trydentu, że nie będzie obecnym na najbliższych posiedzeniach, ponieważ izba będzie się zajmować sprawami, które nie wchodzi w zakres jej kompetencji. Izba oświadcza, że nieobecność tego członka izby panów nie jest usprawiedliwiona. Hrabia *Salm* przedkłada wniosek względem uwolnienia nowych budowli od podatku czynszowego; izba odsyła ten wniosek do komisji finansowej. W końcu przystąpiła izba do obrad nad projektem *postępowania ugodnego*, i przyjęła 21 paragrafów prawie bez wyjątku podług wniosków komisji.

Monitor francuski z 18. b. m. donosi, że baron *Gress* mianowany został ambasadorem w Londynie. W tej zmianie możnaby upatrywać dobrą wróżbę dla francusko-angielskiego przymierza, gdyż baron, który jak wiadomo przewodniczył pod względem dyplomatycznym ostatniej wyprawie chińskiej, położył wielkie zasługi około wzmocnienia tego przymierza. Dalej ogłasza *Monitor* z tego samego dnia odpowiedź pana *Drouyn de Lhuys*, znaną już po większej części czytelnikom naszym, na depezę okólnikową włoskiego ministra wojny, generała *Durando*.

Niedawno donosił telegram z *Turynu*, jakoby *Garibaldi* wydał z Pizy proklamację, doradzając w niej oddanie Królowi dyktatury nad całemi Włochami. Teraz ogłaszają dzienniki włoskie depezę, podpisaną przez *Nikotere*, która zaprzecza imieniem *Garibaldi*go, jakoby tenże miał proponować dyktaturę dla Króla, lub jakiegokolwiek zawierać w tym względzie układy.

Z *Warszawy* niema dziś nic nowego, tylko, jak donoszą *Czasowi*, przeciągają po mieście nieustannie patrole, a strażę zostały wzmocnione od czasu znalezienia zabitego *Felknera*. Gazety warszawskie z 17. b. m. niezawierają także nic ważego. W *Dzien. pow.* z dnia tego ogłoszony jest drugi wyciąg z protokołu posiedzenia Rady stanu, odbytego przed rokiem (21. listopada 1861), jednak w przedmiocie mniej ważnym, mianowicie o obmyślaniu środków do uzupełnienia statystyki Królestwa.

Wiadomości ze *Stambułu* z 6. b. m. nadmieniają o bliskich zmianach w gabinecie. *Ruszdý Basza* ma zastąpić *Fuada Baszę*; *Zia* dawny ulubieniec *Sułtana*, ma zająć miejsce *Aali Baszy*, a *Riza*

wróci do ministerium wojny. Wodzowie i żołnierze, którzy brali udział w wyprawie hercegowińskiej i czernogórskiej, otrzymali znaczne wynagrodzenia pieniężne, mianowicie Omerowi Baszy wypłacone ze skarbu 100.000 piastrow; Abdi Baszy i Derwiszowi Baszy po 50.000, a oficerowie i żołnierze otrzymali dwumiesięczny zold. Zdrowie Sultana ma być mocno zachwiane; zmysły jego są rozdrażnione różnemi kłopotami, ale od kilka dni miało nastąpić niejaki polepszenie.

Najświeższa poczta.

Tryest, 18. listopada. Według doniesienia Gazety tryestyńskiej z Grecji i wysp Jońskich, trwają tam ciągle demonstracje w duchu angielskim. Wybór księcia Alfreda może być uważany jako pewność.

Kassel, 18. listopada. Przed umotywowaniem interpelacji Oetkera i Hurniera względem budżetu, banku pożyczki, i ustawy myśliwskiej, oświadczył komisarz sejmowy, że zachodzi wątpliwość czy utrzyma się ministerium, przeto odpowiedzi obowiązujące nie mogą być udzielane. Uchwałę zgromadzenia, odłożono przeto do jutra.

Turyń, 18. listopada. *Discussione* pisze: Odbyły się dwa liczne zebrania deputowanych, na których postanowiono popierać ministerium.

Kabul, 3. października. Władze angielskie wezwały reprezentanta angielskiego, aby opuścił obóz Dost Mohameda, i aby powrócił albo do Candahar albo do Cabul. Do Misched przybyło z Teheranu 18.000 Persów z 10 działami, a dowódca tamtejszy otrzymał rozkaz poczynić zapasy jeszcze dla 20.000. Dost Mohamed i kilku Serdarów było za porozumieniem się i powrotem do Kabul.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. listopada.

Hotel George: PP. Hr. Krasicki Michał, z Liska. — Szczuka Artur, Sankowicz Luk., i Sarnecki Zygm., z Polski. — Morski Felix, z Latoszyna. — Augustynowicz Sew., z Szeptyc.

Hotel europejski: Witosławski Bron., z Wojciechowiec. — Trzciniński Jan, z Grzymalówki.

Hotel Langa: Ceglecki Mac., z Podwołoczysk. Hotel angielski: Hr. Stadion Em., z Węgier. — Mateczyński Konstanty, z Podhajczyk. — Pohorecki Edw., z Polski. — Skerliński Jan, z Krakowa. — Lepkowski Marc., z Słotwiny. — Witoszyński Teofil, kanonik, z Dynowa. Zajazd Kuhna: Smalawski Klem., z Kawaka. Zajazd Leszczyńskiego: Łucki Adam, z Sarn.

Wyjechali z Lwowa.

Dnia 19. listopada.

PP. Lityński Mel., do Firliejówki. — Berezowski Henr., do Wodnik. — Grocholski Stan., Wejtkiewicz Alex., i Bratkowski Ludwik, na Podole. — Kozieniowski Alexander, do Machnowa.

T M A R K I.

Dziś opera niemiecka: „Dinorah“.

Jutro na scenie polskiej po raz pierwszy: „Filiżanka herbaty“, komedia w 1 akcie z francuskiego, i „I radość przestrasza“, dramat w 2 aktach z francuskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. listopada 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	330 02	— 5.0	86 4	południowy	sl. pogoda
2. god. po poł.	329 09	— 1.0	76 5	wschodni	sl. pochmurno
10. god. wiecz.	328 67	— 2.5	91 2	póln.-wsch.	sl. śnieg

Wysokość śniegu 0...

Kurs lwowski.

Dnia 19. listopada.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	72	5	79
Dukat cesarski	5	75	5	82
Półimperyal zł. rosyjski	9	87	10	3
Rubel srebrny rosyjski	1	90	1	92
Talar pruski	1	81	1	83
Polaki kurant i pięćzłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	79	60	89	25
„ „ „ m. k. za 100 zł.	83	60	84	25
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	70	93	71	58
5% Pożyczka narodowa	82	45	83	15
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	222	—	224	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan Instytucie kredytowym.

Dnia 19. listopada

	Instytut				Za kupou wypada	
	kupuje		sprzedaje		zl.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	75	80	25	1	53 1/2
Dawne „ „ 100 „ „	83	74	84	27	1	61

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 19. listopada.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.90. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.25 po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Nizszej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akeye Banku narodowego sztuka 790; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 221 30; niż-zo-austr. towarystwa eskontowego —. Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —; Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 122 —. Medyola za 100 zł. waluty austryack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.82. dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —, Srebro 121 35.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 17. listopada.

I. Bług publiczny.

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	65 65	65 75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 00	82 70
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 50	82 60
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	71.30	71.40
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.35	71.45
„ „ 4 1/2%	61.75	62.—
„ „ 4%	55 —	55 50
„ „ 3%	41 25	41 50
„ „ 2 1/2%	35 —	36.—
„ „ 1%	13.60	14.—
Przez. do wylos. z r. 1839	137 25	137 25
„ 1854	91 25	91 75
„ 1860	88.50	88.70

	pien.	towar.
Banatu Tem.	69.50	69.75
Kroacyi i Slawonii	71.50	72 —
Galicyi	70 90	71 20
Siedmiogr. i Bukow.	69.25	69 75
Lom. wen. pożycz. z r. 1856	44 —	44 50
„ po 5%	66 50	67 50
„ 4%	54 —	55.—
„ 3 1/2%	47.—	48.—
„ 3%	40.—	41.—
„ 2 1/2%	32.—	33.—
„ 2%	27.—	28.—
„ 1 1/2%	24.—	25.—

2. Stan oblig. demestykaln.

po 3% za 100 zł.	16.—	17 —
„ 2 1/2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 1 1/2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

Banku nar.	789 —	791 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	221 10	221 30
Niz.-aust. tow. eskont. po 500 zł. (70%) wpłaty	629 —	630 —
Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1877.	1877.—	1879.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	239 50	240.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 152 — 152 50		
Polud.-póln.-niem. kolei kon. po 200 zł. m. k.	124 75	125.—
kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—
Polud. kolei państw. lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 150 zł. (90%)	250 —	251.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	222 75	223.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	43.—
„ II. emis. po 200 zł. m. k.	—	98.—
kolei Buzehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	687.—

pien. towar.

Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	173 —	175 —
Kol. Bern. Roas. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200.—
Kol. Grae.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	160 —	162.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	409 —	411 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	227.—	229.—
Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k.	399 —	400.—
Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	385 —	390.—
Towcz austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	248 —	252 —

4. Listy zastawne.

banku nar. dowego w mon. kon. (let. po 5%)	104 —	104 50
„ „ „ (po 5%)	100 —	100 50
„ „ „ przeznac. do los. po 5%	89 25	89 75
Banku nar. dowego w wal. austr. (na 12 m. 5%)	—	—
„ „ „ (za 100 zł.)	—	—
„ „ „ (przez. do los. po 5%)	85 20	85 40
Gal. Tow. kred. po 4%	—	81.—

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97 50
„ „ „ (detto) w srebrze uproc. za 100 zł. w. a. 101.—	101.—	101 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134 —	134 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 128 25 128 75		
Kol. póln. po 100 zł. m. k. 92.— 92 25		
Kol. póln. po 100 zł. w. a. 88.— 89.—		
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 61.50 62.—		
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92 50	93.—
Lloyda za 100 zł.	93.—	94.—

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130 60	130 80
---	--------	--------

pien. towar.

Tow. żegl. par. na Dun po 100 zł. m. k.	94 25	94 75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 119.— 120.—		
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.—	36 25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	98 —	99 —
Salma „ 40 „ „	36 25	36 75
Palfiego „ 40 „ „	35 50	36.—
Ciarego „ 40 „ „	35 25	35 75
St. Genois „ 40 „ „	35 —	35 25
Windischgratza 20 zł. „	21 75	22 25
Waldsteina 20 „ „	20 50	21 —
Keglevicha 10 „ „	15 25	15 50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)		
Amsterdam za 100 zł. hol.	104.—	104.—
Augsburg za 100 zł. w. p.	103 10	103 10
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.	103.30	103 35
Genua za 100 lir. pien.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	91 40	91 50
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosc.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	121 60	121 70
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyola za 100 zł. w. a. 48.10 48.10		
Marylia za 100 fr.	—	48 30
Paryż za 100 fr.	48 30	48 30
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.79 1/2	5.80 1/2
„ „ „ pełnej wagi	5.79 1/2	5.80 1/2
Korona	16.70	16.75
20 frankówka	9.71	9.73
Rosyjski imperyal	9.98	10.—
Talar związkowy	1.82	1.82 1/2
Srebro	121.—	121 50
Kurs korony we c. kasach 13 zł. 50 c		